

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Departament Kontroli

Warszawa, dnia 16 listopada 2023 r.

Informacja o wynikach kontroli

na temat: *Zasady przyznawania lokali mieszkalnych oraz prawidłowość naliczania i rozliczania należności przysługujących funkcjonariuszom wybranych służb mundurowych podległych Ministrowi SWiA z tytułu braku lokalu mieszkalnego w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.*

I. Podstawa prawna

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹.

II. Tryb kontroli

Kontrola została przeprowadzona przez Departament Kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie zwykłym, zgodnie z *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2022*.

III. Termin kontroli

Od 19 września 2022 r. do 31 października 2022 r.

IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

- 1) Prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących przydziału oraz zwalniania lokali mieszkalnych i kwater tymczasowych, przyznawania, odmowy przyznania lub zwrotu równoważnika za brak lokalu mieszkalnego oraz przyznawania, odmowy przyznania lub zwrotu pomocy finansowej na uzyskanie lokalu lub domu.
- 2) Przekazywanie i odbiór lokali strażakom oraz zabezpieczenie prawidłowości ich użytkowania.
- 3) Sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań, o których mowa w pkt 1-2.

V. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 sierpnia 2022 r.

VI. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności

W toku kontroli ustalono, że jednostka kontrolowana świadczenia zastępcze związane z prawem strażaków do lokalu mieszkalnego wypłacała w ustawowych terminach. Wspomniane świadczenia (równoważnik za brak lokalu mieszkalnego, pomoc finansowa na uzyskanie lokalu mieszkalnego lub domu) były wypłacane w formie pieniężnej. Wysokość stawek świadczeń zastępczych nie zmieniła się od 2005 roku. Natomiast przyznawanie lokali mieszkalnych było postępowaniem incydentalnym, ze względu na

¹ t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

niewielkie zasoby będące w dyspozycji jednostki kontrolowanej. Ustalono, że co do zasady postępowania poprzedzające wydanie decyzji administracyjnych były prowadzone prawidłowo, decyzje były podpisywane przez osoby uprawnione, a w aktach sprawy gromadzono materiał dowodowy do jej rozstrzygnięcia. W toku kontroli stwierdzono jednak uchybienia i nieprawidłowości mające związek z delegowaniem przez organ uprawnień na poszczególnych pracowników oraz z formalną stroną organizacji prowadzenia spraw objętych zakresem kontroli.

Nieprawidłowości, o których mowa dotyczyły:

- nieprzeprowadzenia i niedokumentowania w sposób przewidziany przepisami postępowania administracyjnego istotnego dowodu dla rozstrzygnięcia sprawy,
- braku w aktach sprawy kompletu dowodów potwierdzających spełnienie wszystkich przesłanek do przyznania świadczeń zastępczych (dotyczyło to głównie braku dokumentu lub właściwego potwierdzenia określonego stanu faktycznego),
- przeprowadzania bez właściwego upoważnienia czynności procesowych w postępowaniu administracyjnym oraz niepotwierdzanie za zgodność z oryginałem dokumentów wykorzystywanych dla potrzeb dowodowych tego postępowania,
- niewydawania decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących zwrotu równoważników za brak lokalu mieszkalnego,
- niezawiadamiania stron postępowań administracyjnych o każdym przypadku niezafatwienia sprawy w terminie,
- wielomiesięcznej zwłoki w wydaniu trzech decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia uprawnienia do równoważnika za brak lokalu mieszkalnego,
- wielomiesięcznej zwłoki we wszczęciu postępowania z urzędu w sprawie zwolnienia lokalu mieszkalnego zajmowanego przez osobę nieuprawnioną,
- braku w decyzjach administracyjnych pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania od decyzji i jej skutkach.²

Uchybienia dotyczyły z kolei corocznego odbierania od strażaków (którzy mieli przyznane równoważniki za brak lokalu mieszkalnego) oświadczeń mieszkaniowych, które były niezgodne ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 listopada 2005 r. w sprawie trybu przyznawania strażakowi Państwowej Straży Pożarnej równoważników pieniężnych za remont albo brak lokalu mieszkalnego³. Stwierdzono także uchybienia polegające na nieudokumentowaniu w aktach postępowania potwierdzenia faktu pełnienia przez strażaka służby stałej.

Mając na względzie ustalenia kontroli, **pozytywnie mimo nieprawidłowości** oceniono nadzór sprawowany przez Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi nad prowadzeniem postępowań administracyjnych w sprawach mieszkaniowych oraz przyznawaniem lokali mieszkalnych, w tym prawidłowością naliczania i rozliczania należności przysługujących strażakom z tytułu braku lokalu mieszkalnego.

² Art. 107 § 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000).

³ Dz. U. poz. 2033.

VII. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W celu usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki wnioskowano o:

1. Wdrożenie działań ukierunkowanych na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych strażaków oraz zwiększenie potencjału mieszkaniowego jednostki, np. poprzez cykliczne sygnalizowanie takich potrzeb władzom samorządowym.
2. Dokumentowanie kryteriów⁴ mających wpływ na wybór kandydatów do przydziału lokali mieszkalnych i kwater tymczasowych.
3. Okresowe analizowanie faktycznych potrzeb mieszkaniowych wśród podległych strażaków.
4. Okresowe planowanie i prowadzenie kontroli wewnętrznych w sprawach mieszkaniowych i świadczeń zastępczych oraz wydanych w tych sprawach decyzji.
5. Zorganizowanie profilowanych szkoleń pod kątem prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach mieszkaniowych i w sprawach świadczeń zastępczych.

⁴ Dotyczy kryteriów, o których mowa w ustawie o PSP.